

Univerzita Palackého
v Olomouci

Genius loci...

B. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ

HISTORICKÉ VĚDY

I. Rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Historické vědy

Oblast vzdělávání je realizována Filozofickou fakultou (FF) prostřednictvím Katedry historie, která zajišťuje vzdělávání v historických vědách (studijní programy: *Historie, Archivnictví a pomocné vědy historické, Archeologie*). FF realizuje tuto oblast vzdělávání v zásadě od obnovení univerzity po druhé světové válce (se všemi peripetemi, jimiž univerzita/fakulta prošla).

I v průběhu realizace mezifakultního studia – jsou historické vědy vždy realizovány na Katedře historie FF, druhá oblast vzdělávání („druhý obor“) pak na jiných katedrách, či jiných fakultách – typicky na Přírodovědecké fakultě (PřF), Pedagogické fakultě (PdF), Fakultě tělesné kultury (FTK) a Cyrilometodějské teologické fakultě (CMTF), v tomto případě se akademičtí pracovníci FF (a Katedry historie) nepodílejí na příslušné oblasti vzdělávání (a příslušných studijních programech) na jiných fakultách. Mezikatederní a mezifakultní spolupráce probíhá prostřednictvím variability studijních oborů nabízející absolventům rozsáhlé možnosti studia i budoucího uplatnění, nebo externím využívání odborníků z jiných kateder či fakult pro realizaci vysoce specializovaných segmentů vzdělávání v historických vědách na FF (například specialista/botanik z PřF pro specializovanou výuku archeobotaniky ve studijním programu archeologie).

Bakalářské studijní programy

Studijní obor *Historie* je akreditován v programu *Historické vědy* a má povahu jednooboru i dvouoboru v prezenční formě. Stejným způsobem je akreditován i obor *Archivnictví a pomocné vědy historické* (jednoobor i dvouobor), ten je na FF realizován již řádově desítky let. Oba studijní obory (ve formě dvouoborů) jsou kombinovatelné volně v rámci fakulty a stabilně v rámci univerzity na PřF, FTK, CMTF a PdF a existují výhradně v prezenční formě studia. Absolventi obou oborů nacházejí uplatnění na trhu práce v odborných pozicích v kulturních institucích, tj. muzeích, galeriích, památkových ústavech, knihovnách nebo archivech a jakýchkoliv odborných týmech zaměřených na archivnictví, kulturu a historii napříč státními i soukromými institucemi.

Studijní obor *Archeologie* je na FF realizován od roku 2007 a má povahu jednooboru i dvouoboru, je kombinovatelný podobně jako, již zmíněné, studijní obory *Historie* a *Archivnictví*. Vedle prezenční formy je realizováno i studium v kombinované podobě.

O studijní obory/programy je tradičně zájem ze strany studentů, o čemž vypovídají i vysoké počty uchazečů o studium, studium je plně provázáno s tvůrčí činností pracoviště, které je zejména ve vědecké práci nejaktivnějším pracovištěm FF. Výzkum v této oblasti vzdělávání (včetně archeologie, archivnictví a pomocných věd historických) se zaměřuje zejména na témata spojená s církevními dějinami (napříč epochami), dějinami měst a dalších sídel, dějinami politických stran, s dějinami hospodářství, genderovými dějinami, dějinami exilu apod. Absolventi v programu archeologie se uplatní v pozicích archeologických terénních techniků a dokumentátorů v organizacích zabývajících se záchrannými archeologickými výzkumy, v institucích památkové péče a v muzeích. Cílem studia je rovněž vychovat odborné pracovníky schopné badatelské činnosti, a položit tak základ k rychlejšímu vědeckému vyhodnocování archeologických výzkumů i muzejních archeologických sbírkových fondů. Kombinovaná forma studia poskytuje možnost doplnění odborného vzdělání např. stávajícím pracovníkům archeologických institucí, kteří pracují na pozicích pomocných terénních techniků a dokumentátorů.

Studijní obor *Judaistika: Židovská a izraelská studia* fakulta realizuje 3 roky⁶⁵ pod stejným názvem, obor je akreditován v programu *Historické vědy*. Studijní obor má povahu dvouoboru v prezenční formě. Jedná se o atraktivní a perspektivní obor, který je v rámci České republiky ojedinělý. Studium je organizováno modulárním způsobem, který umožňuje posluchačům přizpůsobit podobu studia svému individuálnímu zaměření. Všichni studenti absolvují tzv. společný základ, který zahrnuje povinné předměty a část společných volitelných předmětů v rámci tří modulů (v praxi jsou to základní disciplíny oboru Židovská studia: jazyky, dějiny a kultura, filosofické a náboženské myšlení), větší část je pak realizována v tzv. specializačních modulech. Posluchači mohou zvolit, zda se chtějí profilovat v oblasti židovského moravského dědictví, nebo izraelských studií. V návaznosti na to si vybírají i své jazykové zaměření: pokud zvolí modul Židé na Moravě, pak v rámci jazykového modulu studují kromě povinné biblické hebrejštiny a ivritu jazyk jidiš. V případě, že zvolí modul Izraelská studia, studují v jazykovém modulu kromě povinné biblické hebrejštiny a ivritu i arabštinu. Absolventi nacházejí uplatnění na trhu práce v kulturní a vzdělávací sféře, jako publicisté, novináři či na jiné pozici v médiích, v diplomacii a ve veřejné sféře, uplatní se jako muzejníci, odborní pracovníci v archivu,

⁶⁵ akreditace byla udělena v roce 2013

poradenství a PR, rovněž budou žádanými spolupracovníky v mezinárodních týmech neziskových a jiných organizací, které poptávají vzdělané zaměstnance se schopností kritického myšlení a řešení problémů, analýzy a práce s informacemi. Od svých konkurentů se odlišují především specifickými jazykovými kompetencemi (schopnost číst a interpretovat texty biblické i moderní hebrejštiny – úroveň bet-gimel, jidiš, arabštiny, včetně archivních materiálů, starých hebrejských textů a náhrobků) a schopností fundovaného vhledu do židovských a izraelských studií a obecně znalostí problematiky mezikulturní komunikace v historické perspektivě. Absolvent má možnost pokračovat ve svém studiu v navazujícím magisterském programu *Judaistika: Dějiny a kultura Židů* a díky multidisciplinárnímu přístupu je rovněž připraven pro navazující magisterské studium v příbuzných oborech. Obsah i organizační formy studia jsou koncipovány tak, aby studium bylo kompatibilní i s programy zahraničních univerzit.

Navazující magisterské studijní programy

Studijní obor *Historie* je i v navazujícím magisterském stupni akreditován v programu *Historie* jako jednooborové i dvouoborové studium v prezenční formě, přičemž dvouoborové studium je kombinovatelné volně v rámci fakulty a stabilně v rámci univerzity na PřF, FTK, CMTF a PdF. Absolventi nacházejí uplatnění na trhu práce v odborných pozicích v kulturních institucích, tj. muzeích, galeriích, památkových ústavech, knihovnách nebo archivech a jakýchkoliv odborných týmech zaměřených na archivnictví, kulturu a historii napříč státními i soukromými institucemi.

Studijní program *Archeologie* je na FF realizován od roku 2016 jako jednooborové i dvouoborové studium, které je kombinovatelné podobně jako u již zmíněného studijního oboru *Historie*. Vedle prezenční formy je v tomto programu realizováno i studium v kombinované formě. Absolventi se uplatní v pozicích plně kvalifikovaných archeologů v organizacích zabývajících se záchrannými archeologickými výzkumy, v institucích památkové péče a v muzeích. Cílem studia je rovněž vychovat pracovníky s plnou odborností schopné vlastního výzkumu, a vlastního plného zpracování a vědeckého vyhodnocování archeologických výzkumů i muzejních archeologických sbírkových fondů. Kombinovaná forma studia poskytuje možnost doplnění odborného vzdělání např. stávajícím pracovníkům archeologických institucí.

Od roku 1999 je realizováno anglické studium *Euroculture*, které bylo jako dvoudiplomové studium (double-degree) zařazeno do prestižní skupiny studijních programů Evropské unie Erasmus Mundus, které bylo znovu potvrzeno v roce 2017. Jedná se o jedinečné, mezinárodní, meziuniverzitní a mezioborové studium kombinující teoretické znalosti s praktickými dovednostmi. Jedním ze základů studia, které probíhá v angličtině je i mezinárodní prostředí vytvořené studenty z celého světa. Studium je rozděleno do 4 semestrů, během nichž student studuje na dvou univerzitách: na FF UP a na univerzitě zvolené v rámci partnerské sítě, kterou tvoří Université de Strasbourg (Francie); Università degli studi di Udine (Itálie); Georg-August Universität Göttingen (Německo); Rijksuniversiteit Groningen (Nizozemsko); Uniwersytet Jagielloński Kraków (Polsko); Universidad de Deusto Bilbao (Španělsko); Uppsala Universitet (Švédsko). Po splnění všech studijních povinností udělují vysokoškolský titul studentovi obě univerzity – UP (titul Mgr.), partnerská univerzita (titul M.A. – Master of Arts nebo příslušný ekvivalent). Absolventi se uplatňují typicky v institucích EU, v mezinárodních a národních neziskových organizacích, nadacích a výzkumných organizacích, ale i ve státní službě.

Studijní obor *Judaistika: Dějiny a kultura Židů* realizuje fakulta již 11 let pod stejným názvem⁶⁶, obor je akreditován v programu *Historické vědy* jako jednooborové i dvouoborové studium v prezenční formě. Jedná se o atraktivní a perspektivní obor, který je v rámci České republiky ojedinělý. Obor integruje židovská témata do rámce akademického vzdělávání a výzkumu. Studium je koncipováno jako interdisciplinární studium vědy o kultuře s modulární skladbou předmětů a zajišťuje studentům možnost individuální specializace v oboru podle konkrétního diplomového projektu studenta. Díky interdisciplinárně koncipovanému studiu získají absolventi dvouletého navazujícího programu široký přehled o problematice židovských a izraelských studií i jazykové kompetence potřebné ke studiu židovských pramenů. K navazujícímu magisterskému studiu se může přihlásit uchazeč s bakalářským diplomem z univerzit a VŠ v Čechách i v zahraničí. Cílem studia je zvládnutí rozsáhlé problematiky židovských a izraelských studií tak, jak je v širokém interdisciplinárním spektru zachycují jednotlivé klasické humanitní obory: historie, sociologie a politologie, teologie, filologie a kunsthistorie. Studium dává studentům možnost podílet se ve zvýšené míře na výzkumných projektech centra a rozvíjet tak vlastní

⁶⁶ akreditace byla udělena v roce 2006

vědeckou činnost. Velký důraz je kladen na podporu vzniku kvalitních magisterských diplomových prací. Absolventi mohou nalézt uplatnění všude tam, kde se vyžaduje hluboká znalost problematiky dějin a kultury Židů a schopnost tvůrčího a vědeckého myšlení v této oblasti, tedy v širokém spektru kulturního i veřejného života, v publicistice a v nakladatelstvích, v kulturních a vzdělávacích institucích, v archivech a muzeích, v oblasti diplomacie a sdělovacích prostředků a rovněž ve vědecké a výzkumné práci. Absolventi rovněž mohou pokračovat v DSP na příbuzných oborech, což je v praxi realizováno na oborech *Historie* a *Filozofie*.

V magisterském studiu je možné absolvovat v samostatném studijním programu pedagogické disciplíny a získat (samostatně mimo studijní program) osvědčení o učitelské způsobilosti a kvalifikaci pro učitelské působení na středních školách. Tito absolventi se potom rovněž uplatňují v pedagogických profesích zejména na středních školách.

O studijní obory/programy je tradičně zájem ze strany nejen absolventů bakalářského studia na FF, ale i z jiných univerzit. Obory/programy jsou významně provázány s tvůrčí činností pracoviště, které je zejména ve vědecké práci nejaktivnějším pracovištěm FF UP. V magisterském stupni studia jsou již studenti integrováni do vědecké práce. Výzkum v oblasti historie (včetně archeologie, archivnictví a pomocných věd historických) se zaměřuje zejména na témata spojená s církevními dějinami (napříč epochami), dějinami měst a dalších sídel, dějinami politických stran, s dějinami hospodářství, genderovými dějinami, dějinami exilu apod.

Doktorské studijní programy

DSP *Obecné dějiny* nabízený v prezenční i kombinované formě je na FF UP realizován již desítky let, historicky existoval jako tříletý (v prezenční či kombinované formě) v tradičním („prvorepublikovém“) členění na „české“ a „obecné“ dějiny. Toto tradiční členění je překonáno čtyřletou formou studia studijního jednotného doktorského programu historie. Absolvent doktorského studijního programu je schopen vědecké práce v historických oborech s uplatněním na vysoce specializovaných akademických či univerzitních pracovištích. DSP program je akreditován i v anglické verzi s názvem *History*.

Mimo organizované studijní programy (po magisterském stupni studia) je FF oprávněna realizovat ad hoc rigorózní řízení (akademický titul doktor filozofie PhDr.) ve studijním programu *Historie*.

Profil absolventa

Profily absolventů v této oblasti vzdělávání jsou ve všech stupních v souladu s příslušným nařízením vlády č. 275/2016 Sb. Studijní plány jsou sestaveny tak, aby absolventi prokazovali znalosti historických skutečností, jevů a procesů v celé hloubce dějin, aby se po všech stránkách orientovali v pramenech, aby jejich vzdělání obsahlo i dějinné procesy v jejich šíři a vývoji, včetně kultury, historiografie, filozofie dějin apod. Absolventi jsou současně obeznámeni s veškerým institucionálním zázemím této oblasti vzdělávání v národním i nadnárodním rozsahu.

Profily absolventů studijních programů *Judaistika: Židovská a izraelská studia* a *Judaistika: Dějiny a kultura Židů* jsou v souladu s výše uvedeným nařízením vlády. V aktuálně platných studijních programech/oborech jsou studijní plány konstituovány k naplnění profilu absolventa.

Pokrytí základních tematických okruhů příslušejících k oblasti vzdělávání Historické vědy

Z definovaných 8 tematických okruhů, náležících do této oblasti vzdělávání dle nařízení vlády č. 275/2016 Sb., jsou v rámci bakalářských studijních programů pokryty všechny tematické okruhy vyjma Etnologie a etnografie. V navazujících magisterských typech studijních programů jsou pokryty všechny tematické okruhy vyjma Pomocné vědy historické a archivnictví. Na úrovni doktorského studijního program jsou pokryty dva tematické okruhy, a to Historiografie a filozofie dějin a Dějiny pravěku, starověku, středověku, novověku a soudobé dějiny.

Celkově jsou v dané oblasti vzdělávání pokryty všechny tematické okruhy k ní příslušející dle zmíněného nařízení vlády v závislosti na typu studia.

Záměry do budoucna

Vývoj směřuje ke sloučení tradičního členění „českých“ a „obecných“ dějin v rámci uskutečňovaného doktorského studia *Historie*. Výhledově bude vytvořen i magisterský stupeň studia *Archivnictví a pomocných věd historických* vzhledem k rozvoji nových technologií a digitalizaci, na jejichž bezpečné zvládnutí již pouhý bakalářský stupeň studia nestačí (mají-li být zachovány všechny dosavadní znalosti a schopnosti zejména v pomocných vědách). Počítá se také v dlouhodobějším výhledu i s možností zavedení DSP *Archeologie* v návaznosti na úspěšně se rozvíjející magisterský stupeň studia.

Vzdělávací obor historické vědy (soustředěný zejména na Katedře historie FF UP) spolupracuje s mnohými pracovišti na FF (klasická filologie, germanistika, kunsthistorie, judaistika, religionistika apod.) s nimiž je spojen výukou, či společnými vědeckými projekty. Spolupracuje ovšem i s pracovišti mimo FF (geografie, botanika – PřF, církevní dějiny a právo – CMTF apod.) V rámci ČR kvete spolupráce i s některými pracovišti AV ČR – zejména s Centrem teoretických studií, Centrem medievistických studií apod. Rozsáhlá spolupráce existuje i v mezinárodním měřítku: jednak s partnerskými univerzitami studijního programu Euroculture - Université de Strasbourg (Francie); Università degli studi di Udine (Itálie); Georg-August Universität Göttingen (Německo); Rijksuniversiteit Groningen (Nizozemsko); Uniwersytet Jagielloński Kraków (Polsko); Universidad de Deusto Bilbao (Španělsko); Uppsala Universiteit (Švédsko), a také s dalšími vědeckými pracovišti, z nichž zejména pak se Středoevropskou univerzitou, jejímiž absolventy jsou mnozí členové pracoviště na FF UP. V této spolupráci bude i nadále pokračováno.

Studium *Judaistiky* v obou stupních (bakalářském i magisterském) reflektuje současný stav bádání v oboru a aktuálně reaguje na nové metodologické podněty. Oba studijní programy *Judaistika: Židovská a izraelská studia* i *Judaistika: Dějiny a kultura Židů* budou nadále směřovat k zachování interdisciplinárního modulárního systému výuky, který umožňuje studentům přizpůsobit podobu studia individuálnímu zaměření, a zároveň jsou díky multidisciplinární profilaci schopny pokrýt potřeby specifického vzdělávání posluchačů příbuzných oborů. Modulové předměty jsou koncipovány tak, aby pružně reflektovaly nejnovější trendy v jednotlivých disciplínách. Vybrané kurzy jednotlivých modulů jsou otevřeny studentům celé FF ale i UP. Především v magisterském stupni budou studenti nadále vedeni k aktivnímu výběru své profilace.

Oba stupně studijních programů *Judaistika* jsou v rámci České republiky zcela ojedinělé, navazují na v minulosti přerušenu tradici výzkumu židovského kulturního a duchovního dědictví, zaplňují prázdné místo v akademickém i společenském diskurzu a znovu integrují židovská témata do rámce vysokoškolského vzdělávání a výzkumu. Specializace na bohaté duchovní a kulturní dědictví Židů na Moravě činí Centrum judaistických studií mimořádným výzkumným a vzdělávacím centrem a zároveň místem stimulujícím zájem o Izrael, které přispívá k formování nezaujatých postojů k blízkovýchodní problematice. A tato činnost bude i nadále rozvíjena.

II. Zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání *Historické vědy*

Tvůrčí činnost

Této oblasti vzdělávání se na FF UP věnuje především Katedra historie, v menší míře též interdisciplinární Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových.

Výzkum v oblasti historie (včetně archeologie, archivnictví a pomocných věd historických) se zaměřuje zejména na témata spojená s církevními dějinami (napříč epochami), dějinami měst a dalších sídel, dějinami politických stran, s dějinami hospodářství, genderovými dějinami, dějinami exilu apod.

Publikace směřují do významných domácích i zahraničních historických a archeologických časopisů (*Český časopis historický*, *Malice moravská*), případně do monografií publikovaných doma i v zahraničí. V této oblasti vzdělávání vzniká v průměru 7 monografií ročně.

Je rovněž publikován vlastní časopis *Historica Olomucensia* (ERIH+), jednou za dva roky historické číslo časopisu *Czech and Slovak Journal of Humanities* (ERIH+) a existuje rovněž vlastní historická řada monografií *Historie* v rámci Vydavatelství FF UP. Historická pracoviště jsou aktivní také ve smluvním výzkumu – zejména v archeologii a v archivnictví. Nadále hodlají intenzivně podporovat výše popsanou tvůrčí činnost se zvýšeným zaměřením na publikování výstupů v zahraničí.

Centrum judaistických studií vydává knižní řadu *Judaica Olomucensia* a odborný elektronický recenzovaný časopis *Judaica Olomucensia*.

Specifičtější záběr má činnost Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových, které je zaměřeno na interdisciplinární výzkum dějin Židů, zejména na Moravě a v Čechách. Hlavními směry bádání jsou: dějiny židovsko-křesťanských vztahů, dějiny Židů v Čechách a na Moravě od počátků do současnosti, světové dějiny Židů a židovské kulturní dědictví, dějiny státu Izrael, židovské filosofie a náboženství, dějiny hebrejského písemnictví ve středověku a raném novověku, židovského písemnictví v Čechách a na Moravě od počátků do současnosti, židovského písemnictví v Rakousku a v Německu, židovské náboženství a zvyky, židovská filozofie a věda, atd.

Příklady významných publikací

- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: "Od dobrého souseda hraditi se netřeba". Sousedství jako pojivo i zdroj napětí v městské společnosti. In: Čapský, Martin a kol.: Komunikace ve středověkých městech. Opava 2014, s. 137–150.
- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: "Mein tachter sol man zu pett und zu tisch aufseczen als eines reichen mannes tachter." Childhood and adolescence in Moravian towns in the Late Middle Ages from the perspective of gender, *Medium Aevum Quotidianum* 68, 2014, s. 47–65.
- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: Maskulinita jako koncept medievistického bádání. In: Švaříčková Slabáková, Radmila – Kohoutová, Jitka – Pavlíčková, Radmila – Hutečka, Jiří a kol.: Konstrukce maskulinní identity v minulosti: Koncepty, metody, perspektivy, Praha 2013, s. 24–35.
- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: Testamentární strategie v pozdně středověkých městech (na příkladu Brna a Znojma), *Časopis Matice moravské*, 133, 2014, s. 253–272.
- BUREŠOVÁ, Jana: Problematika výzkumu dějin kolektivizace v Československu a v České republice. In: Kolektivizace v Československu. Praha, Ústav pro studium totalitních režimů, 2013, s. 23-31.
- BUREŠOVÁ, Jana: The Collectivization of Agriculture in Czechoslovakia: The Imposition of the Soviet Communist Model on the Czechoslovak Agriculture after the Second World War, 1945-1960. In: *Agrarismus und Agrarreliten in Ostmitteleuropa*. Hg. Eduard Kubů, Torsten Lorenz, Uwe Muller, Jiří Šouša. Berlin –Praha, Dokořán – BWV Berliner Wissenschafts-Verlag GmbH – Univerzita Ostrava, 2013, s. 621-645.
- BUREŠOVÁ, Jana: The Emigration and Exile from Czechoslovakia to Australia. In: Zlatica Zudová-Lešková a kol., *Resettlement and Extermination of the Populations. A Syndrome of Modern History*. Prague, Institute of History, 2015, p. 497-524.
- ELBEL, Martin a KAŠPÁRKOVÁ Jarmila. Continuity and reform: The Znojmo Poor Clares and the Bohemian Franciscan Province in the early modern period. *Archivum Franciscanum Historicum*, 105, 2012, s. 165–196.
- KALÁBKOVÁ, Pavlína 2013: Prehistorické období. In: Uničov. Historie moravského města, K. Konečný ed. Uničov, s. 18–33.

- KALÁBKOVÁ, Pavlína: Considerations of Neolithic settlement strategy in central Moravia, Czech Republic. In: S. Wolfram – H. Stäuble (eds.) Siedlungsstruktur und Kulturwandel in der Bandkeramik. Beiträge der internationalen Tagung „Neue Fragen zur Bandkeramik oder alles beim Alten?“ Leipzig 23. bis 24. September 2010. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 25. Dresden, s. 198–211.
- KALOUS, Antonín: Late Medieval Nuptial Rites: Paride Grassi and the Royal Wedding of Székesfehérvár (Hungary) in 1502. Questions Liturgiques / Studies in Liturgy 97, 2016, s. 51–64. ISSN 0774-5524, doi: 10.2143/QL.97.1.0000000.
- KALOUS, Antonín: Papežství a české země mezi reformou a reformací (1417–1527). In Papežství a české země v tisíciletých dějinách, ed. Tomáš Černušák. Praha 2017, s. 139–185. ISBN 978-80-200-2638-5
- KAŇÁK, Bohdan: Die Handschrift des Stadtschreibers Heinrich Polan als Beispiel der Verwendung der neugotischen Schrift in der Kanzlei der mährischen Stadt Olmütz. Studia Źródloznawcze, tom 54, Warszawa 2016, 85–114 s. ISSN 0081–7147, ISBN 978–83–7181–995–7.
- KAŇÁK, Bohdan: Miloslav Kaňák jako církevní historik, husitolog a znalec života i díla anglického reformátora Jana Viklefa. Studia theologica XVIII, 2015, č. 4, Univerzita Palackého v Olomouci – Cyrilometodějská teologická fakulta, Olomouc, 2015, s. 101–112, ISSN 1212-8570.
- KAŇÁK, Bohdan: Podíl Státního okresního archivu Olomouc na výzkumu dějin měst ve středověku a v raném novověku v oblasti jeho územní působnosti za léta 1991–2011. In. Documenta Pragensia XXXII/2, Města ve středověku a raném novověku jako badatelské téma posledních dvou desetiletí. Praha 2013, s. 641–656.
- KREISINGER, Pavel: Jindřich Nermuť (1917–1990). Z životních osudů rolníka, poslance, poúnorového exulanta a „Australana“. Moderní dějiny 23, 2015, č. 2, s. 221–254.
- KREISINGER, Pavel: Personální obsazení tzv. protiparašutistického podreferátu IV 2b pražské řídicí úřadovny gestapa v letech 1943–1945. Pokus o rekonstrukci na základě výpovědí hlavního dešifřanta podreferátu IV 2b Karla Schnabla a dalších pramenů. Historica Olomucensia 45, 2013, s. 169–203.

- KREISINGER, Pavel: Přes australskou armádu do československých legií ve Francii. Příspěvek k účasti Čechoslováků v australské armádě za Velké války (1914–1918). *Historie a vojenství* 65, 2016, č. 1, s. 4–20.
- MILLER, Jaroslav: Due to Disagreements, Great, Mighty and Opulent Cities Fell into Misery and Destitution: A City in Premodern (Central) Europe and the Collapse of Community, *Parergon – Journal of the Australian and New Zealand Association for Medieval and Early Modern Studies*, 1/2012, s. 165–187.
- MILLER, Jaroslav: Neznámý příběh českého exilu II: “Československé sdružení v Západní Austrálii”, 1968 – 1989, *Moderní dějiny* 21/1, 2013, s. 207–222.
- MILLER, Jaroslav: Neznámý příběh českého exilu: Josef Kučík a Sdružení Lidé dobré vůle v Západní Austrálii, 1950 – 1969, *Moderní dějiny* 20/2, 2012, s. 211 – 234.
- MILLER, Jaroslav: Organizace českého exilu v Austrálii v letech 1948-1989, *Theatrum historiae* 15, 2014, s. 297 – 324.
- NOVÁČEK, Karel - MELČÁK, Miroslav 2016: The Medieval Urban Landscape in Northeastern Mesopotamia (MULINEM): First Two Years of the Project. In: von STUCKY, R. A. - KAELIN, O. – MATHYS, H.-P. (eds.): *Proceedings of the 9th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East*, June 9-13, 2014, University of Basel, Vol. 3. Wiesbaden 2016, s. 95-105.
- NOVÁČEK, Karel - PÁTKOVÁ, Hana - ŠKÁCHA, Pavel 2016: Založení města a jeho počátky. In: SMOLOVÁ, Věra (ed): *Příbram, Historie / Kultura / Lidé*. Praha 2016, s. 40-66
- NOVÁČEK, Karel: Contextualizing Arbīl: Medieval urbanism in Adiabene. In: KOPANIAS, Kostas – MACGINNIS, John (eds): *The Archaeology of the Kurdistan Region of Iraq and Adjacent Regions*. Oxford 2015, s. 267-276
- NOVÁČEK, Karel: Stará Plzeň v raném středověku, *Transformace Staré Plzně ve 13. století* (s R. Širokým), *Počátky Nové Plzně a její vývoj do husitství* (s J. Stočesem, R. Širokým a M. Malivánkovou Waskovou), in: MALIVÁNKOVÁ WASKOVÁ, Marie - DOUŠA, Jiří (eds): *Dějiny města Plzně 1 (do roku 1788)*. Plzeň 2014, s. 74–186.

- OPPELTOVÁ, Jana – POSKOČILOVÁ, Markéta: Sbírnka biblí P. Jana Mrvy. In: Velehrad na křižovatkách evropských dějin. Olomouc 2016, s. 198–202 (autorský podíl 50 %)
- OPPELTOVÁ, Jana: Bernard Wancke, opat premonstrátské kanonie Klášterní Hradisko u Olomouce. Prameny a interpretace životního příběhu. Folia Historica Bohemica 26, č. 1, 2011, s. 31–46.
- PAPAJÍK, David: Pohled na obraz druhé světové války v učebnicích dějepisu z let 1945-2015. Historica Olomucensia, 50, 2016, s. 245-269.
- PAPAJÍK, David: The Development of Olomouc University from 1573 to the present. In: History of Universities, 27, 2013, č. 2, s. 144-166.
- PEŠKA, Jaroslav: A small contribution to the knowledge of Baden culture in Moravia and the present state of research. In: A. Zastawny – M. Nowak (eds.), The Baden Culture around the Western Carpathians, Via Archaeologica. Źródła z badań wykopaliskowych na trasie budowy autostrady A4 w Małopolsce, Kraków 2015, s. 67–90.
- PEŠKA, Jaroslav: Graves of metallurgists in the Moravian Beaker Cultures. In: Guerra Doce, E & Liesau von Lettow-Vorbeck, C.(eds): Analysis of the economic foundations supporting the Social Supremacy of the Beaker Groups. Proceedings of the XVII UISPP World Congress (1-7 September, Burgos, Spain). Archeopress Archaeology, Oxford 2016, s. 1–18.
- STEJSKAL, Jan: Hus, pražští univerzitáni a katolická Olomouc, Theologická revue, 87 (2016), s. 166-175.
- ŠLÉZAR, Pavel: Olomouc (Morava). In: P. Kouřil ed., Velká Morava a počátky křesťanství, Brno 2014, s. 201–207.
- ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila: Dějiny emocí: nové paradigma ve studiu historie. Český časopis historický, sv. 114 (2), 2016, s. 291-315.
- ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila: Zneklidňující psaní dějin: Michel de Certeau a jeho epistemologie historie, in Marek, Pavel (ed.): Historik a jeho dílo: kniha věnovaná 80. výročí narození prof. Miloše Trapla. Olomouc 2015, s. 139-150.
- VIKTOŘÍK, Michael: „Auf den Spuren von Bruno Winter, dem Mitbegründer der „Gesellschaft für die Geschichte und Bibliographie des Brauwesens“. In: Jahrbuch 2015. Gesellschaft für Geschichte des Brauwesens e.V. Berlin 2015, s. 296-306.

- VIKTOŘÍK, Michael: Emanuel Zitta. Pohled na kariéru a dílo důstojníka inženýrského sboru v první polovině 19. století. In: *Theatrum historiae*, č. 18, 2016, s. 79-103.
- ZEMAN, Tomáš: Nové objevy pravěkých sídlišť a raně středověkého pohřebiště v Uničově. Záchranný archeologický výzkum v poloze „Šibeník“ a jeho okolí. *Vlastivědný věstník moravský ročník 2014, číslo 4*, s. 383–394.

Příklady publikací se zaměřením na dějiny Židů

- CAHOVÁ, I. „Max Zweig’s Concept of ‘New Jewish Identity’: An Attempt to Unravel his Dysfunctional Relationship to Palestine/Israel.“ In: *Judaica Olomucensia*. Ročník I., číslo 1/2013. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISSN: 1805-9139, str. 114-141
- CAHOVÁ, I.; KALOUSOVÁ, E. *Reflexe dějin v poválečné literatuře českých Židů*. Skriptum. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN: 978-80-244-3530-5
- CRHOVÁ, M. “Jüdische Partei,” in: *Enzyklopädie jüdischer Kulturen*, ed. Dan Diner, Stuttgart: J.B. Metzler, 2012, Band 3, s. 251-253.
- CRHOVÁ, M. *Vnitřní a zahraniční politika státu Izrael*, Univerzita Palackého v Olomouci, 2013
- FIALOVÁ, I. Romantik und die Juden. In: Georg Kastner/Ursula Mindler-Steiner/Helmut Wohnout (Hrsg.): *Auf der Suche nach Identität. Festschrift für Dieter Anton Binder*. Wien LIT Verlag 2015, ISBN 978-3-643-50674-0. S. 565-584. (640 s.)
- HECHT, L. (Ed.) Ludwig August Frankls "Nach Jerusalem!" Über die Logik der Widersprüche und das Zerbröckeln der Metaphern. In: *Ludwig August Frankl (1810-1894). Eine jüdische Biographie zwischen Okzident und Orient*. Köln: Böhlau Verlag 2015
- SOUKUP, D. „Apostatrix gens: The First Crusade and Criticism of the Reversions of Jews in Cosmas’s *Chronica Boëmorum* (Chronicle of the Bohemians)“. In: E. Doležalová (ed.): *Juden in der mittelalterlichen Stadt / Jews in the medieval town (Colloquia mediaevalia Pragensia 7)*, Praha: Filozofický ústav AV ČR, 2015, s. 9–25.
- SOUKUP, D. „Die Pulkauer Judenverfolgungen (1338) im Spiegel österreichischer, böhmischer und mährischer Quellen“ (s Birgit Wiedl). In: H. Teufel – P. Kocman – M. Řepa (eds.): *Avigdor, Benesch, Gitl. Juden in*

- Böhmen, Mähren und Schlesien im Mittelalter. Samuel Steinherz zum Gedenken (1857 Güssing – 1942 Theresienstadt). Brünn – Prag – Essen: Klartext Verlag, 2016, s. 129–158.
- SOUKUP, D. „Latinské a české verše o pražském pogromu roku 1389: Ke dvěma pozapomenutým žakovským skladbám“. Česká literatura, roč. 60, č. 5. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2012, s. 711–726.
 - SOUKUP, D. „The Alleged Conversion of the Olomouc Rabbi Moses in 1425: Contribution to the Host Desecration Legends in Mediaeval Literature“. *Judaica Bohemiae XLVIII – 1*. Prague: Jewish Museum in Prague, 2013, s. 5–38.
 - SOUKUP, D. „The Krumlov Liber Depictus: On its Creation and Depiction of Jews“ (s L. Reitingerm). *Judaica Bohemiae L–2*, Prague: Jewish Museum in Prague, 2015, s. 5–44.
 - SOUKUP, D. Obvinění z rituálního využívání křesťanské krve ve starší české literatuře, in *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám židů na Moravě: středověk a raný novověk* (eds. Tamás Visi, Marie Krappmann, Alžběta Drexlerová). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2014
 - Visi, T., M. Krappmann, A. Drexlerová a M. Dyrčík: *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě: středověk a raný novověk*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, ISBN 978-80-244-3656-2.

Provázání tvůrčí činnosti s výukou

Vědecká činnost v oblasti historických věd je silně provázána s výukou, což lze ilustrovat na těchto příkladech:

- semináře *Trendy současného dějepisectví, Nauka o pramenech* – semináře pro Mgr. studium, členové katedry přinášejí pohledy nejnovějšího bádání (včetně vlastního) studentům, diskutují o nich a rozebírají různé přístupy;
- výběrové semináře v rámci Mgr. studia (členové katedry, kteří semináře vytvářejí na základě vlastního výzkumu; např. doc. Radmila Švaříčková Slabáková, *Šlechta v 19.–21. století: hodnoty, paměť, identita*; doc. Antonín Kalous, *Papežství ve středověku*; doc. Michael Viktořík, *Olomouc – pevnostní město*);
- seminář *Stavební památka – porozumění a dokumentace kulturně historického fenoménu* (týdenní seminář v Kanonii premonstrátů v Teplé;

areál kláštera vnímán jako řeholní dům, umělecké dílo, stavební památka) – účast členů katedry i dalších odborníků z výzkumných institucí, kteří se ve svém výzkumu věnují;

- realizace odborných praxí na terénních výzkumech partnerských organizací (Národní památkový ústav, ú.o.p. Olomouc; Archeologické centrum Olomouc; Ústav archeologické památkové péče Brno + regionální muzea) – tedy přímá účast studentů na výzkumu; na to pak navazují semináře *Dokumentace a evidence archeologických nálezů*;
- Projekty specifického výzkumu, do kterých jsou zapojováni pravidelně studenti CJS formou vlastního výzkumu, který je pak zhodnocen v kolektivní monografii, v jednotlivých odborných článcích nebo jako části diplomových prací. Např. projekty *Medieval Jewish Intellectual History: New Perspectives* (2017, Visi), *Česká krátká próza šoa – kritická edice* (Cahová, Gilk, 2015-2016), *Jewish Printing Culture Between Brno, Prague and Vienna, 1750-1850* (2014-2015, Hecht), *Jews in Moravia: Texts and Studies* (2012, Crhová);
- Výstupy studentského výzkumu v odborném elektronickém recenzovaném časopise *Judaica Olomucensia* (roč. 2013-2015);
- *Studentská konference „The Students’ Voice“* – každoročně pořádaná studentská konference, na níž mají studenti CJS možnost porovnat své znalosti a zkušenosti se studenty ze zahraničních judaistik (Polsko, Rakousko, Slovensko, Ukrajina, Izrael) a konzultovat své absolventské práce s domácími i zahraničními odborníky.

Vědecké události

V oblasti historických věd se koná nespočet tematicky zaměřených konferencí, studentských a doktorandských konferencí a zvaných přednášek. Za zmínku stojí především kongres českých historiků, který FF UP hostila v září 2017.

Centrum judaistických studií je velmi aktivní v popularizační činnosti. Širší veřejnosti zprostředkovává židovskou tematiku prostřednictvím pravidelných přednášek pro veřejnost, festivalu *Dny židovské kultury* (od r. 2011-2017) a výstav, např.:

- „Byl jednou jeden svět – Významné židovské osobnosti Moravy“ (2011);
- „Rodina Ashkenazů“ Daniel Soukup (2012);
- „Šalom Izrael“ Jindřich Buxbaum (2017);
- „Vzpomínka“ Jindřich Buxbaum (2012);

- „Z prostějovského ghetta“ Marie Doležalová (2013).

Záměry do budoucna

Pro další rozvoj pracoviště je zásadní udržení vysokého standardu publikačních výstupů a úspěšnosti získávání výzkumných grantů. Primárně pracoviště cílí na granty poskytované GAČR a další podobné projekty. Pro význam publikací bude pracoviště usilovat o výraznější publikování v cizích jazycích a v zahraničních nakladatelstvích a časopisech. V oblasti badatelských témat vychází studované oblasti především z osobních preferencí členů a budou tedy pokračovat v nastaveném trendu studovaných oblastí historie.

Centrum judaistických studií bude pokračovat a nadále rozvíjet výzkum ve všech výše jmenovaných oblastech se zvláštním důrazem na dějiny Židů a židovské kulturní dědictví v oblasti Moravy. Tento výzkum činí z katedry unikátní pracoviště nejen v rámci ČR, ale i v celosvětovém kontextu. Nadále se bude ucházet o projekty sledující stanovený výzkumný záměr. S důrazem na zmíněná témata budou nadále pořádány mezinárodní odborné konference (v roce 2017 je plánována mezinárodní konference u příležitosti výročí konsekrace olomoucké synagogy a výročí narození významného olomouckého rabína Bertholda Oppenheima) a workshopy. I nadále bude vydávána ediční řada *Judaica Olomucensia*, ve které jsou publikovány významné výsledky výzkumu jednotlivých členů katedry, ale i dalších spolupracujících odborníků. I nadále bude organizována studentská konference *The Students' Voice* (aktuálně 1x za dva roky), která představuje významný příklad prolnutí vědecké činnosti a výuky). I v dalších letech bude katedra (společně s Muzeem Umění a Židovskou obcí Olomouc) pořádat významný festival *Dny židovské kultury Olomouc*, který napomáhá prezentovat vědecké poznatky veřejnosti a přispívá ke zvýšení atraktivnosti oboru Judaistika. I nadále budou pořádány výstavy a každý semestr bude realizován *Cyklus judaistických přednášek pro veřejnost*, který funguje jako účinný nástroj prezentace vědy laické veřejnosti a taktéž napomáhá zatraktivnění oboru.

Uskutečňovanou tvůrčí činností jsou dle Frascati manuálu plně pokryty následující vědní disciplíny související s oblastí vzdělávání *Historické vědy*⁶⁷:

Pokryté vědní disciplíny			
Č.	DETAILED FORD	WOS Category	RIV (dominující vazba)
6.1 History and Archaeology			
6101	History	HISTORY MEDIEVAL AND RENAISSANCE STUDIES	AB – Dějiny
6102	Archaeology	ARCHAEOLOGY	AC - Archeologie, antropologie, etnologie
6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music)			
6401	Arts, Art history	ART	AL - Umění, architektura, kulturní dědictví
6402	Architectural design	ARCHITECTURE	
6.5 Other Humanities and the Arts			
6500		HUMANITIES, MULTIDISCIPLINARY	

Nejúspěšnější aktivity v tvůrčí činnosti

Přehled řešených grantů a projektů			
Řešitel / Spoluřešitel	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v příslušné oblasti vzdělávání	Zdroj	Období
Pavlna Kalábková - řešitelka	Počátky kulturní krajiny na Moravě: výzkum unikátní neolitické studny z Uničova	GAČR	2017-2019
Pavel Šlězár - řešitel	Moravské křižovatky	NAKI	2016-2019
Jana Burešová - spoluřešitelka	Vůdcové a architekti věd a výchově a jejich koncepce univerzitního vzdělávání	GAČR	2016-2018
Spolupracovníky mnozí členové Katedry historie FF UP	Centrum pro transdisciplinární výzkum kulturních fenoménů ve středoevropských dějinách: obraz, komunikace, jednání	GAČR	2014-2018
Ramila Švaříčková Slabáková - řešitelka	Rodinná paměť a mezigenerační přeměna identit	GAČR	2015-2017

⁶⁷ V rámci tvůrčí činnosti, jež je realizována v Centru judaistických studií, jsou velmi časté přesahy i do dalších vědních disciplín souvisejících s oblastmi vzdělávání Umění a Vědy o umění a kultuře, jako například uvedené 6.4 Arts a 6.5 Other Humanities and the Arts, ale také s oblastmi vzdělávání Filologie a Filozofie, religionistika a teologie. Konkrétně se jedná o následující vědní disciplíny: 6202 Specific languages, Classics. AI – Jazykověda; 6204 General literature studies, LITERATURE, AJ – Písemnictví; 6301 Philosophy, AA – Filosofie a náboženství; 6304 Religious studies, RELIGION, AA – Filosofie a náboženství.

Michaela Antonín Malaníková - spoluřešitelka	Dětství ve středověku a raném novověku	GAČR	2015-2017
Michael Viktorík	Pevnostní město v 19. století ve střední Evropě	GAČR	2014-2017
Ramila Švaříčková Slabáková - řešitelka	Zahraničněpolitická praxe a historická paměť (Percepce přelomových kapitol československých dějin u české veřejnosti a její dopady na zahraniční politiku ČR se zaměřením na druhou světovou válku a období bezprostředně předcházející a následující)	TAČR	2014-2016
Antonín Kalous - řešitel	Preláti na cestách.: Kulturní a sociální kontakty v Evropě pozdního středověku	GAČR	2013-2016
Jana Burešová - řešitelka	Český exil v Austrálii a jeho kultura 1948-1989	GAČR	2012-2016
Jaroslav Miller - řešitel	Soupis písemných památek městského dějepisectví Čech, Moravy a Slezska do roku 1800 (Etapa I: Morava)	GAČR	2012-2014
Jan Stejskal - řešitel	Řecké dědictví na Západě: Monasticismus, misie a střední Evropa ve středověku	GAČR	2011-2012
Michaela Antonín Malaníková - spoluřešitelka	Codex iuris municipalis Marchionatus Moraviae. Edice středověkých privilegií pro moravská města	GAČR	2010-2012
Jaroslav Miller - spoluřešitel	Cambridge History of the Habsburg Monarchy (Grant udělený Cambridge University and Cambridge University Press), 2016 – 2018	Cambridge University and Cambridge University Press	2016-2018
Jaroslav Miller – řešitel (řada členů Katedry historie FF UP spoluřešiteli)	Konfesijní kultura mezi středověkem a moderní dobou – posílení mezinárodního výzkumu na Katedře historie FF UP	OPVK	2014-2016
Martin Elbel - spoluřešitel	Re-prezentace minulosti: nové metody interpretace historie v umění a médiích	OPVK	2014-2016
David Papajík - řešitel	Dějiny města Šternberka	Město Šternberk	2017-dosud
Jana Burešová - řešitelka	Dějiny města Litovle	Město Litovel	2013-2018
Jana Burešová - řešitelka	Dějiny města Uničova	Město Uničov	2009-2013
Mgr. Daniel Soukup, Ph.D.	Victimae paschali: Easter Ritual and its Influence on Anti-Jewish Violence in the Late Medieval Czech Lands	The Rotschild Foundation Europe	2014-2015
MAG. Louise Hecht, Ph.D.;Mgr. Marie Crhová, Ph.D., MA.; Doc. Tamas Visi, Ph.D., MA	BA. Study Program Jewish and Israeli Studies	The Rotschild Foundation Europe	2012-2015
MAG. Louise Hecht, Ph.D.;Mgr. Marie Crhová, Ph.D., MA.; Doc.	Challenging the Narrative of Czech-Jewish History in the Early Modern and Modern Period	The Rotschild Foundation Europe	2009-2013

Tamas Visi, Ph.D., MA			
Doc. Tamas Visi, Ph.D., MA (spoluřešitel)	“Jewish Physicians in Medieval Christian Europe: Professional Knowledge as a Cultural Change“	Institute for Advanced Studies, Hebrew University, Jerusalem	2012
Přehled řešených projektů a dalších aktivit v rámci spolupráce s praxí			
Pracoviště praxe	Název či popis projektu uskutečňovaného ve spolupráci s praxí	Období	
Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha - Milosrdných bratří	inventarizace historických knihovnických fondů klášterů Valtice, Brno, Praha, Letovice a archivního materiálu, vzešlého z činnosti řádu, organizace studentských praxí	2014-dosud	
Biskupství litoměřické	revize fondů Kapitulní a Diecézní knihovny litoměřického biskupství, organizace studentských praxí	2006-dosud	
Arcibiskupství olomoucké	katalogizace historického fondu Arcibiskupské knihovny Olomouc, pořádání a dokumentace fondu parament v olomoucké katedrále, organizace studentských praxí	2007-dosud	
Nestlé Česko a.s., závod Zora Olomouc	pořádání velké části spisovny podniku Zora z let 1950 - 2015	2017-dosud	
Gymnázium Vítězslava Nováka Jindřichův Hradec	pořádání, revize a základní soupis historického fondu profesorské knihovny Gymnázia z let 1800 - 2000		
Archeologické centrum Olomouc	odborné práce na archeologickém výzkumu na stavbě dálničního obchvatu Přerova	2017-dosud	
NPÚ, ú.o.p. Olomouc	odborné práce na archeologickém výzkumu na stavbě budovy muzea v Olomouci	2015-2016	
NPÚ, ú.o.p. Olomouc	konzervace a evidence archeologických nálezů z lokalit Olomouc – Křížkovského 10, Wurmová a dal.	2013-2015	
Vlastivědné muzeum v Olomouci a město Litovel	konzervace a evidence archeologické sbírky Městského muzea v Litovli antropologická analýza, konzervace a evidence archeologických nálezů z archeologických výzkumů ve Vysokém Mýtě	2016	
Vlastivědné muzeum v Šumperku	konzervace a evidence archeologických nálezů z lokality Dubicko	2016	
Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě	antropologická analýza, konzervace a evidence archeologických nálezů z archeologických výzkumů ve Vysokém Mýtě	2016	
Yad Vashem, Jerusalem	Studentské odborné praxe/stáže	2017-dosud	

Centropa	Studentské odborné praxe/stáže	2016-dosud
Galicja Museum Krakow	Studentské odborné praxe/stáže	2014-dosud
Sephardic Museum Toledo	Studentské odborné praxe/stáže	2012-dosud
Židovské muzeum v Praze	Studentské odborné praxe/stáže	2012-dosud
Respekt a tolerance	Studentské odborné praxe/stáže	2011-dosud
Potenciální odběratelé praktikantů:	Inovace studijního oboru Judaistika zvyšující možnosti mezioborových studií, „Judaistika otevřená“ - ESF CZ.1.07/2.2.00/15.0300 vytvoření sítě judaistických institucí, se kterými byla podepsána dohoda o spolupráci a které se staly potencionálními odběrateli praktikantů a stážistů (UK v Praze, Muzeum Prostějovska, Západočeské muzeum v Plzni, Muzeum Českého lesa v Tachově; Respekt a tolerance: Dokumentace židovské historie a kultury Loštice, Mohelnice a Úsov, Divadlo hudby Olomouc, Elaia o. s.	2010-2013

Přehled zapojení do zahraničních a mezinárodních odborných organizací

International Society for Neoplatonic Studies (ISNS) – člen
International Society for the History of Rhetoric (ISHR) - člen
Renaissance Society of America (RSA) - členové
Centrum mediévistických studií (CMS) – členové (+ člen vědecké rady)
Jednota klasických filologů (JKF) - členové
Conditio humana (CH) - člen
Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies - člen
Oesterreichische Gesellschaft fuer Festungsforschung Wien - člen
European Association of Urban Historians - člen
Copernicus Graduate Studies – člen předsednictva
Alexander von Humboldt Fellow - člen
Ambasador Fulbrightova programu v ČR
Villa I Tatti (Harvard University Center for Renaissance Studies) Fellow - člen
Medieval Central Europe Research Network (MECERN) - členové
Rashid International – člen (delegát za ČR)
European Association of Archaeologists - členové
Archeologie et Gobelets - člen
Deutsches Archäologisches Institut - člen
European Association for Jewish Studies (EAJS), členem celé Centrum judaistických studií
Magyar Hebraisztikai Társaság, člen (doc. Tamas Visi, Ph.D., MA)

Sudetendeutsche Akademie der Wissenschaften und Künste, člen (prof. Ingeborg Fialová, PhDr., Dr.)

Akademie Mitteleuropa, člen (prof. Ingeborg Fialová, PhDr., Dr.)

Výzkumné granty a projekty významně přispívají k současnému českému i evropskému bádání. V kontextu historických projektů jsou to nejnovější trendy v evropském bádání, které členové katedry využívají ve svých projektech. Ty se zapojují do nejnovějšího bádání také zpracováváním unikátních pramenů ze zahraničních archivů a knihoven, jakož i z dalšího původního výzkumu a sběru dat (středověké a raně novověké církevní a náboženské dějiny; sociální dějiny středověku; městské dějiny; moderní sociální dějiny; atd.). V kontextu archeologie pak projekty přispívají k analýze kulturní krajiny, potvrzují výsledky dosavadních bádání, ale také přinášejí nová zjištění při práci s unikátními a nově objevenými prameny. Mezi zásadní projekty, v nichž členové katedry pracují s novými či nově objevenými prameny, díky čemuž mají projekty dalekosáhlý význam pro bádání o evropské společnosti, patří např. *Počátky kulturní krajiny na Moravě; Rodinná paměť a mezigenerační přeměna identit; Pevnostní město v 19. století; Preláti na cestách: Kulturní a sociální kontakty v Evropě pozdního středověku; Český exil v Austrálii a jeho kultura 1948–1989*. Členové katedry jsou jejich primárními řešiteli.

Výsledky zmíněných projektů jsou prezentovány jak na mezinárodních konferencích, tak v českých i zahraničních časopisech ve formě studií a v monografiích publikovaných především v České republice, ale i v zahraničí.

Výběr publikační činnosti za posledních pět let

- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: „Aby byly dobře drženy a s láskou se s nimi jednalo...“ (Ne)radostná doba dětství v českých městech pozdního středověku. In: Fejtová, Olga – Ledvinka, Václav – Pešek, Jiří (eds.): Děti ve velkoměstech od středověku až na práh industriální doby (Documenta Pragensia XXXI). Praha 2012, s. 163–174.
- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: Bohemian and Moravian Beguine Communities in the Middle Ages, Czech and Slovak Journal of Humanities. Historica, 2, 2016, s. 43–52.
- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: Female Engagement in Medieval Urban Economy: Late-medieval Moravia in a Comparative Perspective. In Jaritz, Gerhard – Szende, Katalin (eds.): Forgotten region. East Central Europe in the „Global Middle Ages“. London and New York 2016, s. 185–201.

- ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela: Marriage strategies of medieval power elites as one of distinctive features of their identity. Possibilities of research in the Moravian context. In ANTONÍN MALANÍKOVÁ, Michaela – ANTONÍN, Robert et al.: *Collective Identity in the Context of Medieval Studies*. Ostrava 2016, s. 143–156.
- BUREŠOVÁ, Jana: Czech Women's Progressive Associations in Moravia during the Second World War. In: *Women and World War II. Acta historica posoniensia XXXI., Judaica at holocaustica VII.* (Eduard Nižňanský, Denisa Nešťáková, eds.). Bratislava 2016, s. 10-32.
- BUREŠOVÁ, Jana: Historické kořeny genderové nerovnosti v podnikání a na pracovním trhu. In: *Ženy podnikatelky* (ed. Pavla Slavíčková). Praha, Nakladatelství Lidové noviny 2016, s. 17-51.
- BUREŠOVÁ, Jana: Vystěhovalectví z Československa do Austrálie v podmínkách světové hospodářské krize (1929-1932). In: *Moderní dějiny*, 2/2013, s. 81-100.
- BUREŠOVÁ, Jana: Zdroje informací o Austrálii v období první Československé republiky. In: *Historica Olomucensia*, 44-2013, s. 115-132.
- ELBEL, Martin: Early Modern Mendicancy: Franciscan Practice in the Bohemian Lands. *Journal of Ecclesiastical History*, 2017, s. 1–18 (first view).
- ELBEL, Martin: *Město a klášter: Františkánský konvent v raně novověké Olomouci*. Praha 2017. V tisku.
- ELBEL, Martin: Sacred Re-Enactments: Representations of the Franciscan Past after the Reformation. In CHRISTIE, I. and ARBEIT, M. *Where Is History Today? New Ways of Representing the Past*. Olomouc 2015.
- ENGELBRECHT, Wilken, Jana ENGELBRECHTOVÁ & Bas HAMERS: *Louis Couperus. Spisovatel gentleman*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2016, 238 s.
- ENGELBRECHTOVÁ, Jana: *Hugo Grotius. O pravdě křesťanského náboženství*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, 350 s.
- GOLEC, Martin a kol. 2017: *Fenomén Býčí skála*. Lidové noviny, Praha (v tisku).
- GOLEC, Martin et al.: *The Phenomenon of the Býčí skála Cave*. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2017 (in print).

- GOLEC, Martin: Vranovsko-křtinský lichtensteinský areál. *Acta Mus. Moraviae, Sci. soc.*, XCIX: 2, Brno 2014, s. 235–250.
- HLAVA Miloš: Laténský depot z Ptení (okr. Prostějov): nová fakta. *Památky archeologické*, 106, Praha 2015, s. 247–290.
- HLAVA, Miloš: K časně laténskému osídlení Prahy, *Archeologie ve středních Čechách*, 20(2), Praha 2016, s. 811–826.
- HLAVA, Miloš: Laténské pohřebiště v Čelechovicích na Hané (okr. Prostějov). In: J. Čížmářová, G. Březinová, N. Venclová (eds.) – *Moravské křižovatky. Střední Podunají mezi pravěkem a historií*. Brno 2014, s. 527–561.
- JADRNÁ MATĚJKOVÁ, Hana: „Neznalé“ báby a „vzdělání“ lékaři? Konstrukce (ideální) porodní báby a strategie vytváření autority ve spisech autorek a autorů raně novověkých porodnických příruček z německojazyčných oblastí. Praha 2016, (autorský podíl 100 %).
- JADRNÁ MATĚJKOVÁ, Hana: „Ob es hier um des Kindleins Seele geht?“ Nottaufe und die Rolle der Hebammen in tschechischsprachigen Quellen der frühen Neuzeit. *Czech and Slovak Journal in the Humanities*, řada *Historica*, 2, 2014, s. 58–70.
- JADRNÁ MATĚJKOVÁ, Hana: „Vzdávej lékaři patřičnou úctu, neboť i jeho stvořil Hospodin“. Tolerance v rámci kompetenčního sporu mezi porodními bábami a lékaři-porodníky v raném novověku?. *Theatrum historiae*, 13, 2013, s. 93–106.
- JADRNÁ MATĚJKOVÁ, Hana: Těhotenství a porod v raném novověku: mezi porodní bábou a lékařem. In: HUTEČKA, Jiří - KOHOUTOVÁ, Jitka - PAVLÍČKOVÁ, Radmila - ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila (eds.): *Konstrukce maskulinní identity v minulosti a současnosti. Metody, koncepty, perspektivy*. Praha 2013, s. 167–173.
- KALÁBKOVÁ, Pavlína – HLAVA, Miloš – ŠLÉZAR, Pavel: Příběhy uničovské archeologie. Uničov 2015.
- KALÁBKOVÁ, Pavlína – HLAVA, Miloš – ŠLÉZAR, Pavel: Příběhy uničovské archeologie. Uničov 2015.
- KALOUS, Antonín: Papal Legates and Crusading Activity in Central Europe: The Hussites and the Ottoman Turks. In *The Crusade in the Fifteenth Century: Converging and Competing Cultures*, ed. Norman Housley. London 2017, s. 75–89. ISBN 978-1-4724-6471-2.

- KALOUS, Antonín, ed.: *The Transformation of Confessional Cultures in a Central European City: Olomouc, 1400–1750*. Roma 2015. ISBN 978-88-6728-489-4 (kapitoly členů katedry)
- KALOUS, Antonín – STEJSKAL, Jan – ŠRÁMEK, Josef, eds.: *Jedinec a evropská společnost od středověku do 19. století*. Olomouc 2014. ISBN 978-80-87895-15-3
- KAŇÁK, Bohdan: *Tajemství olomouckých městských knih*. Olomouc, Nakladatelství Kaligram, 2014. 168 s. ISBN 978-80-904847-3-3.
- KAŇÁK, Bohdan: *Zkušenosti s využitím archivního systému Vademecum v síti veřejných archivů v oblasti Zemského archivu v Opavě*. In: *X. sjezd českých historiků 14. - 16. 9. 2011 v Ostravě*. Sv. V. Ostrava 2017, s. 41–62.
- KOHOUTOVÁ, Jitka: *Konstrukce otcovské identity v 19. století: aspekt otce-živitele v rodinách české intelektuální buržoazie*, in: R. Švaříčková Slabáková, J. Kohoutová, R. Pavličková, J. Hutečka a kol., *Konstrukce maskulinní identity v minulosti a současnosti. Koncepty, metody, perspektivy*, Praha 2012, s. 174–183.
- KREISINGER, Pavel: *Českoslovenští Židé v australské emigraci za druhé světové války*. *Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Šafarikianae. Studia historica*. 86, 2016, s. 111-123.
- KREISINGER, Pavel: *Do australské nebo československé armády? K okolnostem (ne)úspěšného náboru mezi čs. krajanskou komunitou v Austrálii za druhé světové války*. *Historie a vojenství* 65, 2016, č. 4, s. 4–19.
- KREISINGER, Pavel: *Hana Kleinová, čs. příslušnice u britských ATS na Středním východě*. *Historie a vojenství* 62, 2013, č. 2, s. 91–99.
- KUCHAROVÁ, Hedvika – OPPELTOVÁ, Jana – BOBKOVÁ-VALENTOVÁ, Kateřina: *Historiografické a biografické prameny v prostředí českých, moravských a slezských řeholních domů raného novověku: k formám zpřístupňování rukopisů a metodám jejich formálního a obsahového popisu*. *Folia Historica Bohemica* 30, č. 1, 2015, s. 197–219 (autorský podíl 33 %)
- LEONTE, Florin: *A brief history of the Morea as Seen Through the Eyes of an Emperor Rhetorician: The Funeral Oration for His Brother Theodore by Manuel II Palaiologos*. In *Viewing the Morea. Land and People in Late Medieval Peloponnese*, ed. Sharon Gerstel. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2013, 397-417.

- LEONTE, Florin: A Late Byzantine Patroness: Helena Kantakouzene Palaiologina," in Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte, vol 60 (2012): 343-363.
- LEONTE, Florin: Between Constantinople and Italy: scholarly circles and imperial patronage in Byzantium before the Fall (c. 1350-1453)," in Annual of The New Europe College, Institute of Advanced Studies. Bucharest: NEC Publications, 2012, 201-220.
- LEONTE, Florin: Space, Gaze, and Territory in Isidore's Encomium for John VIII (1429)," in *Dumbarton Oaks Papers*, 71, 2017-2018.
- MAŠÁTOVÁ, Jitka: Father and Fatherhood as Reflected in the Private Diaries and Correspondance of the 19th-Century Czech Bourgeoisie, 21st International Congress of Historical Sciences - 32nd International Standing Conference for the History of Education, Amsterdam, 22. – 28. srpna 2010.
- MAŠÁTOVÁ, Jitka: Three Men of Sofie Podlipská in the Role of Fathers: Rott's, Podlipský's and Vrchlický's Fatherhood as Reflected in the Ego-Documents of Their Friends and Families, *Czech and Slovak Journal of Humanities*, 2/2011, s. 80–90.
- MATOUŠKOVÁ, Eva – PAVELKA, Karel – NOVÁČEK, Karel – STARKOVÁ, Lenka: Documentation of archaeological sites in Northern Iraq using remote sensing methods. In: *ISPRS-The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 25th International CIPA Symposium 2015, 31 August – 04 September 2015, Taipei, Taiwan XL-5/W7. Taipei 2015, s. 331-336.
- MILLER, Jaroslav – BUREŠOVÁ, Jana – TRAPL, Miloš: *Český exil v Austrálii (1948-1989)*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny 2016, 276 s.
- MILLER, Jaroslav a kol.: *Prameny urbánní historiografie do roku 1800, Svazek 1 – Morava, Olomouc 2013*.
- MILLER, Jaroslav: 'In Each Town I Find a Triple Harmony': Idealizing City and the Language of Community in Early Modern (East) Central European Urban Historiography, *Urban History* 1/2012, s. 3 – 21.
- MILLER, Jaroslav: Divadelní aktivity českého exilu v Austrálii, 1948 – 1989, *Moderní dějiny* 21/2, 2013, s. 185 – 204.
- MILLER, Jaroslav: *Propaganda, symbolika a rituály protestantské Evropy, 1580 – 1650*, Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2012.

- MILLER, Jaroslav: Zapadlí vlastenci: Český exil v Západní Austrálii (1948 – 1989), Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2014.
- MYŠÁK, Miroslav – OPPELTOVÁ, Jana: Icones seu imagines fratrum aliquot conventus monasterii Lucensis. Rukopis s portréty a životopisy louckých premonstrátů z přelomu 16. a 17. století. *Folia Historica Bohemica* 26, č. 1, 2011, s. 267–299, (autorský podíl 50 %).
- NOVÁČEK, Karel - MELČÁK, Miroslav - STARKOVÁ, Lenka - AMIN, Narmin A. M.: *Medieval Urban Landscape in Northeastern Mesopotamia*. Oxford 2016.
- NOVÁČEK, Karel - ŠIROKÝ, Radek - STARKOVÁ, Lenka: Pokračování výzkumu v areálu premonstrátské kanonie v Teplé, *Památky západních Čech* 4, 2014, s. 7–19.
- NOVÁČEK, Karel: Arbil, Iraqi Kurdistan: the 'longue durée' of the city according to new data. In: BIELIŃSKI, Piotr (et al. eds.): *Proceedings of the 8th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East, 30 April - 4 May 2012, University of Warsaw, Vol. 2*. Wiesbaden 2014, s. 733 – 741.
- NOVÁK, Martin: Lithics on the periphery. Variability in assemblages from the southern edge and the Dolní Věstonice IIa sub-site (after 1990). In: Svoboda J. ed., *Dolní Věstonice II. Chronostratigraphy, Paleoethnology, Paleoanthropology. The Dolní Věstonice Studies* 21, Brno 2016, s. 246–272.
- NOVÁK, Martin: Spatial distributions of faunal remains and artifacts. In: Svoboda J. a kol. (J. Svoboda, J. Mikulík, M. Novák, M. Polanská, Z. Schenk, J. Wilczyński, P. Wojtal), *Předmostí. Building an Authentic Museum. The Dolní Věstonice Studies* 19, Brno 2013, s. 28–34.
- OPPELTOVÁ, Jana: P. Aloysius a S. Balbino: život a dílo Aloise Jana Hackenschmidta, tepelského analisty a přítele Bohuslava Balbína. In: *Acta Universitatis Carolinae : Historia Universitatis Carolinae Pragensis : Příspěvky k dějinám Univerzity Karlovy* 50, č. 1, 2010 [vyd. 2011], s. 85–98.
- OPPELTOVÁ, Jana: Premonstrátská kanonie Hradisko u Olomouce a její kulturní prostředí. In: *Olomoucké baroko. Výtvarná kultura z let 1620–1780*. 3. Historie a kultura. Olomouc 2011, s. 53–65.
- OPPELTOVÁ, Jana: Záchrana, pořádání a inventarizace písemností římskokatolické církve studenty Katedry historie Filozofické fakulty

Univerzity Palackého v Olomouci. Archivní časopis supplementum 64 (2014), s. 139–147, (autorský podíl 100 %).

- PAPAJÍK, David: Jan Čapek ze Sán cseh nemes és szerepe a magyar koronáért folytatott harcban (1440-1443). *Aetas. Történettudományi folyóirat*, 2013, 28. évf., 1. szám, s. 128–136.
- PAPAJÍK, David: Ladislav Pohrobek (1440-1457). Uherský a český král. České Budějovice 2016, 476 s.
- PAPAJÍK, David: O narození Ladislava Pohrobka a jeho uherské korunovaci na krále. *Východočeské listy historické*, 34, 2015, s. 15-36.
- PAPAJÍK, David: V. László magyar és cseh király halálának oka. *Történelmi Szemle*, 58, 2016, s. 115-126.
- PEŠKA, Jaroslav: Kultureinflüsse und Kontakte Ostmährens am Anfang der Bronzezeit. In: Bartelheim, M./Peška, J./Turek, J. (eds.) *From Copper to Bronze. Cultural and Social Transformations at the Turn of the 3rd/2nd Millennia B.C. in Central Europe*". *Festschrift für V. Moucha zu achzigsten Geburtstag. Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas* 74, Langenweissbach, 2013, s. 81–100.
- PEŠKA, Jaroslav: Morava na konci eneolitu. Olomouc 2013.
- PETŘÍK, Jan – VOSTROVSKÁ, Ivana: Evolution of the Scientific Approach To Prehistoric Pottery in the Area of the Former Czechoslovakia. *Anthropologie. International Journal of Human Diversity and Evolution* 51 (2), 2013, s. 301–322.
- STEJSKAL, Jan (ed.): *Hodoeporicon Ambrogia Traversariho*, České Budějovice: Bohumír Němec – Veduta, 2013, 234 s.
- STEJSKAL, Jan: In the Footsteps of the Missionaries: Czech and Polish Exiles in Fifteenth-Century Tuscany, in: *Renaissance Studies in Honor of Joseph Connors. Volume II. History*, eds. ISRAËLS, Machtelt – WALDMAN, Luis, Villa I Tatti Series 29, Cambridge: Harvard University Press, 2013, pp. 243-250.
- STEJSKAL, Jan: Nebeský žebřík ve snu svatého Romualda, in: *Sny mezi obrazem a textem*, Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2016, s. 16-27.
- STEJSKAL, Jan: Vybraná kázání Jana Jeronýma z Prahy (Jana Silvana) v kontextu jeho italského působení, in: *Česko-polské kazatelské vztahy ve středověku*, Praha: Filosofia, 2016, s. 87-98.

- ŠLÉZAR, Pavel: Nález střešní krytiny z výzkumu u kostela Panny Marie Sněžné v Olomouci. Zborník Slovenského Národného Múzea 107, Archeológia 23, 2013, s. 105–109.
- ŠLÉZAR, Pavel: Období raného středověku (30. léta 6. století – 1213). Nova villa“ – počátky královského města očima archeologie. In: Uničov. Historie moravského města. K. Konečný ed. Uničov 2013, s. 45–52, 56–70.
- ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila: “My father was an incredibly honest person:” the myths and stereotypes in the narratives of the descendants of the Bohemian nobility. Journal of Family History, sv. 29 (1), 2014, s. 72-81.
- ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila: Mýtus šlechty u nás a v nás. Paměť a šlechta dvacátého století. Praha 2012.
- ŠVAŘÍČKOVÁ SLABÁKOVÁ, Radmila: Where Is Oral History Today? Individual Memory and the Stories about the Nazi Period. In Arbeit, Marcel – Christie, Ian (ed.): Where is history today? New ways of representing the past. Olomouc 2015, s. 119-127.
- VIKTOŘÍK, Michael: Brachovi – příběh tří generací moravské židovské podnikatelské rodiny. In: Časopis Matice moravské, roč. 132, 2014, č. 2, s. 351-367.
- VIKTOŘÍK, Michael: Obecní volby ve Šternberku v letech 1850-1914. In: Historica Olomucensia. Sborník prací historických, č. 49, 2015, s. 109-125.
- VIKTOŘÍK, Michael: Z „bojů o radnice“ moravských měst (volby do obecních výborů v Litovli na konci 19. století). In: Časopis Matice moravské, roč. 134, 2015, s. 81-107.
- VOSTROVSKÁ, Ivana – PROKEŠ, Lubomír: Model chronologického vývoje sídliště kultury s lineární keramikou v Těšeticích-Kyjovicích „Sutnách“. Studia Archaeologica Brunensia 18 (1), Brno 2013, s. 93–135.
- ZEMAN, Tomáš: Germánská sídliště a pohřebiště ve Vlčnově - Dolním Němčí na základě nových detektorových nálezů. Slovácko LVI, 2014, s. 115–141.
- ZEMAN, Tomáš: Miniaturní keramické nádoby z doby římské z jihovýchodní Moravy, Zborník Slovenského národného múzea CX, Archeológia 26, Bratislava 2016, s. 207–211.

Významné výstupy v podobě mezinárodních konferencí

- *L. A. Frankl (1810-1894): Entrepreneur of Culture and Education*, mezinárodní konference, Kurt-and-Ursula-Schubert Center of Jewish Studies, Olomouc, CZ (in cooperation with the German Department of Palacky University, Olomouc). Termín konání 12. – 14. prosince 2010.
- *The Land in Between – Three hundred years of Jewish migration to and from Moravia, 1648-1948*, mezinárodní konference Kurt-and-Ursula-Schubert Center of Jewish Studies, Olomouc, CZ (in cooperation with the Central European University, Budapest). Termín konání 18. – 20. listopadu 2012.
- *Women and Holocaust in Central Europe: New Perspectives and Challenges*, mezinárodní konference, Gender Studies Programme of the Institute of Literary Research, Polish Academy of Science, Warsaw; in cooperation with Kurt and Ursula Schubert Institute of Jewish Studies (Olomouc), Institute of History, Slovak Academy of Sciences (Bratislava), Department of Gender Studies, CEU (Budapest). Termín konání 17. – 19. listopadu 2011.

Projekty týkající se spolupráce s praxí jsou zaměřeny především na činnost studentů všech oborů katedry historie (historie, archivnictví, archeologie). Jejich význam tkví především v českém kontextu, neboť připravuje studenty do praxe a seznamuje je s možnostmi práce v oboru, což není vždy samozřejmostí. Studenti tak měli a mají možnosti pracovat v různých historických/archivních/archeologických institucích (archivy, muzea, památkové ústavy), ve školách (gymnázia, základní školy) a dalších institucích (fary, biskupství, arcibiskupství). Mnohdy se jedná o zcela výjimečnou spolupráci. Některé instituce např. využívají odbornost studentů v oblasti archivnictví pro zpracování nejnovějších spisových materiálů (Nestlé, Gymnázium Vítězslava Nováka Jindřichův Hradec) či nejrůznějších typů sbírek a fondů od knihovních po různé materiální sbírky (muzea, církevní instituce). V českém kontextu je toto zásadní, neboť tradičně praxe nebývala součástí studijních oborů, a zvláště u historie. Proto se katedra historie zasadila o to, aby praxe mohla být součástí všech studijních oborů.

Spolupráce se zmíněnými významnými zahraničními institucemi jako odběrateli stážistů a praktikantů zásadním způsobem zvyšuje prestiž katedry a zároveň zvyšuje možnosti uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. Studenti zde získávají nejen další oborové profily, ale zásadním způsobem rozvíjí a zdokonalují i své jazykové

kompetence (hebrejšтина, angličtina, španělština, němčina, polština, atd.). Právě vstupní jazyková vybavenost studentů oborů Judaistika v bakalářském i magisterském stupni se stala jedním ze zásadních faktorů ovlivňujících vysoké číslo úspěšných žadatelů o absolvování praxe v těchto prestižních mezinárodních organizacích. Projekt ESF *Inovace studijního oboru Judaistika zvyšující možnosti mezioborových studií „Judaistika otevřená“* pak díky klíčové aktivitě KA2 napomohl k vytvoření sítě judaistických organizací v rámci ČR. Tyto organizace vedle vědecké spolupráce a organizace společných populárně-naučných akcí pro veřejnost začaly fungovat i jako potenciální odběratelé stážistů a praktikantů (Sdružení Respekt a tolerance: Dokumentace židovské historie a kultury Loštice, Mohelnice a Úsov, Muzeum Prostějovska a další). Katedra se bude nadále snažit o rozšiřování sítě spolupracujících organizací a institucí, které fungují zároveň jako odběratelé stážistů a praktikantů.

Historikové jsou členy různých oborových organizací jak zahraničních, tak českých s mezinárodním přesahem. Podstata tohoto členství tkví v několika základních bodech. Zaprvé členství v těchto organizacích umožňuje napojení na nejnovější výzkum, který je prezentován na konferencích těmito organizacemi pořádaných. Kromě toho samotná katedra takové konference v rámci těchto odborných oborových organizací připravuje (např. MECERN v roce 2016). U některých organizací mohou členové katedry ovlivňovat jejich směřování, a tím i možnosti institucionální spolupráce, jako členové řídicích orgánů těchto institucí. Druhým významným bodem jsou, kromě sdílení výzkumu na konferencích, možnosti další spolupráce ve společných projektech a žádostech o granty a projekty často podávaných díky setkávání s kolegy díky těmto organizacím. Podobně se členové katedry účastní výzkumných a publikačních projektů. V kontextu českém i mezinárodním je tak členství v těchto oborových odborných organizacích – kromě osobních kontaktů – jedním z kanálů umožňujícím napojení současného výzkumu katedry historie na nejnovější evropské trendy.

Personální zabezpečení

V bakalářském stupni jsou obory *Archeologie*, *Archivnictví a pomocné vědy historické* a *Historie* garantovány profesory, docenty a odbornými asistenty. V navazujícím magisterském stupni obory *Archeologie*, *Euroculture* a *Historie* jsou rovněž pokryty profesory, docenty a odbornými asistenty. V doktorském stupni

Historické vědy a History jsou pokryty profesory a docenty. V současné době je věková struktura pracoviště optimální.

V bakalářském stupni obor *Judaistika: Židovská a izraelská studia* a v navazujícím magisterském stupni obor *Judaistika: Dějiny a kultura Židů* jsou realizovány pod Centrem judaistických studií FF UP ve spolupráci s Katedrou germanistiky. Obory jsou garantovány profesorkou, docenty, odbornými asistenty a asistenty. V případě asistentů je realizováno doktorské studium. Jedná se o malé obory, které v případě rozvoje je třeba personálně posílit. Judaistika je velmi aktivní v oblasti projektové podpory (např. granty Rotschildovy nadace).

Vzdělávací i tvůrčí činnost je zajištěna kmenovými zaměstnanci univerzity, pouze v případě Centra judaistických studií jsou prostřednictvím DPČ zaměstnání jednotlivci, a to zejména osoby přicházející z praxe, nebo externisté zabezpečující výuku specializovaných studijních předmětů. Poměr pracovníků v pracovním poměru k pracovníkům s DPP/DPČ je 95 % ku 5 %.

Mezinárodní působení

V současné době má Katedra historie v rámci programu **Erasmus+** smlouvy s níže uvedenými partnerskými univerzitami. Za poslední dobu v rámci tohoto programu z katedry historie vycestovalo 44 studentů (od r. 2014) a přicestovalo 37 zahraničních studentů (od r. 2013). Od roku 2012 bylo uskutečněno také 17 zahraničních pobytů vyučujících z KHI. Možnost studovat na partnerských univerzitách katedry historie je poskytována i studentům jiných kateder.

Partnerské univerzity:

- Central European University (Maďarsko);
- Eberhard Karls Universität Tübingen (Německo);
- Eskisehir Osmangazi Üniversitesi (Turecko);
- Georg-August-Universität Göttingen (Německo);
- Katholieke Universiteit Leuven (Belgie);
- Københavns Universitet (Dánsko);
- Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (Německo);
- Matej Bel University in Banská Bystrica (Slovensko);
- Opole university (Polsko);
- Rijksuniversiteit Groningen (Nizozemsko);
- Sofia university „Saint Kliment Ohridski“ (Bulharsko);

- Technische Universität Chemnitz (Německo);
- Uludag Üniversitesi (Turecko);
- Universidade de Coimbra (Portugalsko);
- Università degli Studi di Roma „La Sapienza“ (Itálie);
- Universitat autonoma de Barcelona (Španělsko);
- Universität Bremen (Německo);
- Universitatea „1 decembrie 1918“ Alba Iulia (Rumunsko);
- Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (Rumunsko);
- Université Blaise Pascal Clermont-Ferrand (Francie);
- Université de Lorraine (Francie);
- Université Paris 1 - Panthéon – Sorbonne (Francie);
- Université Paris IV – Sorbonne (Francie);
- Université Pierre-Mendès-France (Francie);
- Universiteit Utrecht (Nizozemsko);
- Uniwersytet Rzeszowski (Polsko);
- University of Lincoln (Velká Británie);
- Univerza v Mariboru (Slovensko);
- Univerzita Komenského v Bratislave (Slovensko);
- Univerzita Konstantina Filozofa v Nitre (Slovensko);
- Univerzita Pavla Jozef Šafárika v Košiciach (Slovensko);
- Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Polsko);
- Uniwersytet Wrocławski (Polsko);
- Westphalische Wilhelms Universität Münster (Německo).

Vedle programu Erasmus+ je Katedra historie FF zapojená také do programu **CEEPUS**. V současné době funguje síť *Idea of Europe in European Culture, History and Politics* (CZ-0029-12), a to již od roku 2005 bez přerušení. Katedra historie FF UP je hlavním koordinátorem sítě, v jejímž rámci doposud vycestovalo 67 studentů a 5 pedagogů a přijelo celkem 29 zahraničních studentů a 3 vyučující. Síť tvoří vedle UP následujících sedm univerzit:

- Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba (Maďarsko);
- Universität Wien, Vídeň (Rakousko);
- Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Rumunsko);
- Universitet Sv. Kliment Ohridski, Sofia (Bulharsko);

- Universiteti i Shkodrës Luigj Gurakuqi, Shkodra (Albánie);
- Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica (Slovensko);
- Uniwersytet Jagiellonski, Krakow (Polsko).

V letech 2012-15 byla KHI také partnerskou univerzitou sítě *Questions to the History of Central and East-Central Europe in the Middle Ages and the Early Modern Period* (CIII-SK-0705-01), v jejímž rámci vycestovalo celkem sedm studentů a jeden pedagog a přijeli celkem tři zahraniční studenti a jeden pedagog. Tuto síť tvořilo vedle UP následujících devět univerzit:

- Central European University, Budapešť (Maďarsko);
- Masarykova Univerzita, Brno (Česká Republika);
- Sveučilište u Zagrebu (Chorvatsko);
- Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca (Rumunsko);
- Univerzitet „Sv. Sv. Kiril i Metodij“, Veliko Tarnovo (Bulharsko);
- Univerzita Komenského v Bratislave (Slovensko) jako hlavní koordinátor;
- Univerzita Komenského v Bratislave (Slovensko);
- Univerzitet u Novom Sadu (Srbsko);
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (Polsko).

Další mezinárodní působení

Jednou z nejvýznamnějších oblastí zahraniční spolupráce katedry historie je magisterský navazující program *Euroculture*, původně double-degree, od roku 2005 joint-degree program má (rovněž od roku 2005) status Erasmus Mundus. Konzorcium programu tvoří osm evropských univerzit (vedle UP se jedná o Groningen, Göttingen, Uppsalu, Krakov, Štrasburk, Bilbao a Udine) se čtyřmi zámořskými partnery (Indiana, Osaka, Pune, UNAM). Studium je dvouleté a je koncipováno následovně: první semestr student studuje jedné z osmi evropských univerzit, druhý semestr na druhé z nich. Třetí semestr se student může rozhodovat mezi praxí (internship), pokračováním ve studiu na domovské univerzitě (research track) či studiem na některé z partnerských univerzit v zámoří. Čtvrtý semestr je pak zpravidla věnován sepsování diplomové práce. Součástí programu je také tzv. Intesive Programme na konci druhého semestru, během kterého studenti prezentují a obhajují své seminární práce a účastní se konference, přednášek, diskuzí, exkurzí a dalších akcí. Olomouc hostila Intesive Programme v roce 2015 (67 studentů, téma: Uses and Abuses of the Past) a v roce 2016 (98 studentů, téma: Ideals and Ambiguities

of Human Rights in Europe, Past and Present). Celý program je tak nejen výrazně internacionální (se studenty prakticky z celého světa) ale i interdisciplinární. Jednotlivé studijní skupiny (cohorts) na UP byly v minulých letech poměrně malé, postupně ale dochází k navyšování počtu studentů (2013-15 4 studentů, 2014-16 5 studentů, 2015-17 6 studentů a 2016-18 10 studentů). V tomto roce obdrženo konsorcium (jako jeden z nejlépe hodnocených programů) evropský grant umožňující udílet vybraným studentům stipendia. Studijní program *Euroculture* je placený.

Druhým významným organizovaným programem je Nebraska Semester Abroad in Olomouc. Jedná se o semestrální program zajišťovaný pro University of Nebraska at Kearney. Náplní programu je kurz základů českého jazyka, cyklus přednášek k problematice kultury a společnosti střední Evropy (vyučovaný pedagogy z různých kateder FF UP) a dva specializované kurzy zaměřené na historii a kulturu západoevropské civilizace a na problematiku holocaustu (vyučované pedagogy KHI). Součástí programu jsou i četné exkurze doplněné o přednášky in situ. Program vznikl na začátku 90. let dvacátého století v době zvýšeného zájmu amerických studentů o středoevropský region. Program se podařilo udržet i po opadnutí tohoto zájmu, a dokonce povýšit na plnohodnotné semestrální studium.

Každým rokem přijíždí více než dvacítko studentů a celý program má více než pozitivní reference. V současné době se daří stále více do spolupráce začleňovat i české studenty, což má pozitivní vliv na další internacionalizaci vzdělávání na Katedře historie.

Katedra historie tradičně poskytuje jednu z nejbohatších nabídek předmětů vyučovaných v cizím jazyce na celé FF UP. Tato výuka je zajišťována jak českými pedagogy se zahraniční zkušeností, tak i kolegy původem ze zahraničí (v pracovním poměru na KHI nebo působícími v rámci Post-Doc či jiného programu). Cizojazyčné kurzy jsou nabízeny v rámci magisterského studia nejen pro studenty ze zahraničí, ale i pro studenty domácí.

Strategie dalšího rozvoje

Katedra historie FF UP usiluje o rozvinutí stávající spolupráce a o zapojení do dalších mezinárodních vzdělávacích sítí. Primárním cílem je posílení mezinárodní spolupráce na úrovni doktorského studia. V roce 2015 a posléze i v roce 2016 bylo (bohužel neúspěšně) usilováno o podporu v rámci *Marie Skłodowska-Curie Actions*, *Innovative Training Networks*, *European Training Networks* (Call: H2020-MSCA-

ITN-2015; Topic: MSCA-ITN-2015-ETN). Projekt nesl název: *MITH (Material Identities Transformed in History)* a podílela se na něm vedle UP celá řada dalších špičkových pracovišť (Queen Mary, University of London; Uppsala Universitet; The University of Warwick; Katholieke Universiteit Leuven; Albert-Ludwigs-Universität Freiburg; Nationalmuseet Denmark; Universität Basel; a další). I když byly tyto žádosti neúspěšné (a vzhledem k obrovskému množství přihlášek měly jen malou šanci na úspěch), poskytla práce na projektech cenné zkušenosti a také přispěla k navázání a posílení zahraniční spolupráce.

Další oblastí je udržení a rozvinutí dosavadní spolupráce v sítích Erasmus+ a CEEPUS. Pozornost bude věnována především těm univerzitám, které poskytují kvalitní vzdělávání a které jsou atraktivní pro české studenty. Snahou je udržet i slibně se rozvíjející spolupráci s některými britskými univerzitami – byť v momentálně nejisté situaci vyvolané Brexitem.

Současně bude Katedra historie usilovat o rozvinutí programů poskytujících krátkodobé studijní pobyty zahraničních studentů, byl navázán kontakt s Moravian College in Betlehem (PA), se kterou bylo jednáno o přípravě dvoutýdenního kurzu zaměřeného na osobnost a dílo Jana Amose Komenského. V létě 2017 se Katedra historie podílela na prvním ročníku letní školy nazvané *Central Europe: History & Culture – Architecture & Society*.

I nadále bude usilováno o poskytování dostatečné nabídky cizojazyčných kurzů přístupných i pro české studenty, které jsou vhodné zejména jako příprava na studijní pobyt v zahraničí. Dále bude rovněž podporováno pravidelné vzdělávání a praxe pedagogů (jak po odborné, tak i jazykové stránce) podílejících se na zahraniční spolupráci.

V dlouhodobém horizontu se ukazuje, že nejúčinnější strategií k úspěšné a zároveň trvalé zahraniční spolupráci představuje propojení výzkumu a vzdělávání (například projekt OPVK *Konfesijní kultura mezi středověkem a moderní dobou: posílení mezinárodního výzkumu na Katedře historie FF UP v letech 2013-15*, který vedle vlastního výzkumu umožnil pozvat do Olomouce celou řadu přednášejících). Tyto formy spolupráce, které jsou založené na badatelské spolupráci (jak na úrovni katedry či jednotlivců), mají také nejlepší výsledky v oblasti vzdělávání. Katedra historie proto bude podporovat i zahraniční badatelské aktivity svých pedagogů.

Spolupráce s praxí

Praktická výuka v oblasti vzdělávání *Historické vědy* probíhá formou expertíz a konzultací pro orgány veřejné správy, jako je Policie ČR, ministerstva, apod. Na výuce se podílí zahraniční odborníci z oblasti veřejné správy, či vysokého školství, ale i pracovníci kulturních organizací, kterými jsou galerie, muzea apod.